

ከገና ኮንስትራክሽንና ኢንዱስትሪያል ኮሌጅ የስራ ገበያ ፍሳገት ጥናት ሰነድ

አዘጋጅ:- የኮሌጁ ስልጣኝ አሰልጣኝ አመራር ሰማት ዋና ስራ ሂደት

ታህሳስ 2014 ዓ.ም

አገና፤

ክፍል አንድ

1.1. መግቢያ

በቴ/ሙ/ት ስልጠና ደረጃ የሚሰጠው መደበኛና ገቢያ ተኮር አጫጭር ስልጠና ፕሮግራሞች ወቅታዊ በሆነ የሙያ ደረጃ ወጤት ማዕከል ያደርገ ስልጠና በመስጠት ጥራት ተደራሽነት ፍትሀዊነት በአሟላ መልኩ ከስራ ገቢያው ፍላጎት ጋር በማጣጣም በሁሉም የትኩረት ዘርፎች የኢንዱስትሪውን የስራ ቦታ የትብብር ስልጠና መስጫ መድረክ እንዲሆን ለማድረግ ነው። የአገና ኮንስትራክሽንና ኢንዱስትሪያል ኮሌጅ የተቋቋመበት ጊዜ በስንት ስልጠና አይነት እና በስንት ስልጣኛና አሰልጣኝ ስራ መጀመሩ የሚታወቅ ቢሆንም በጊዜው የማህበርሰቡ ፍላጊትና ግንዛቤ እያደገ በመምጣቱ ወዴት እንደሰፋፋ አመልካቾች አሉ። ኮሌጁ አሁን ስልጠና እየሰጠ ያለው በ3 ዋና ስልጠና ዘርፎች ፤ በ7 ንዑስ ዘርፎች በ22 ሙያዎች ነው።

ይህም ጥናት በሚመለከት የአካባቢ የስራ ገቢያ ፍላጎት ለማወቅ የሚያስችል ጥናት ማካሄድ አስፈላጊና ጠቃሚ መሆኑ ስለታመነበት ይህ ጥናት ማድረግ አስፈላጊ ሆኗል። የጥናቱ ይዘት አደረጃጀት መግቢያ፣ የጥናቱ ዳራ ፣ የጥናቱ ዓላማ ፣ የጥናቱ አስፈላጊነት፣ የጥናቱ ወሰን፣ የጥናቱ ውስንነቶች፣ የጥናቱ ዘዴ ፣ የመረጃ ትንተና ነው።

ጥናቱ በዋናነት ትኩረት ያደረገው በአካባቢ ያለው የስልጠና ፍላጎት መለየት መሆን በጥናቱ የሚሳተፉ ሰዎች ቁጥር ለመወሰን random sampling የስታቲስቲክስ መረጃ መሰብሰቢያ ተጠቃለዋል። በዚህ ጥናት የሚፈለገው መረጃ ለመሰብሰብ ሁለት የተቋሙ ሰራተኞች የተሳተፉ ሲሆን በቁጥር 2 ወንድና 1 ሴት ጥናቱን ለማድረግ ተጠቅመናል።

1.2 የጥናቱ ዳራ

1.2.1 ስራ ገቢያ ፍላጎት ዳሰሳ ጥናት ጽንሰ ሀሳብ

የስራ ገቢያ ፍላጎት ማለት ስልጠና የሚሰጥባቸው የሙያ መስኮች የአካባቢው ህብረተሰብ ፍላጎት መሰረት የደረጉ ሲሆን ይህንን የአካባቢው የስራ ፍላጎት ለማርካት ጭምር ነው።

1.3 የጥናቱ አላማ

1.3.1. አጠቃላይ አላማ

በአብዛኛው ህብረተሰብ ተፈላጊ የሆኑ የስራ ገቢያ ፍላጎት በመለየት በመደበኛ ስልጠና በተጨማሪ በአጫጭር ስልጠና የህብረተሰቡን ተጠቃሚነት ለማረጋገጥ ነው።

1.3.2. ዝርዝር ዓላማ

- በኮሌጁን የሚሰጡ ስልጠናዎች ይበልጥ ገቢያ ተኮር ለማድረግ
- ወቅቱ የሚፈልጋቸው ሙያዎች አወቅና ተገንዝቦ ስልጠና ለመስጠት
- በኮሌጁ ውስጥ የምናሰለጥናቸው ሰልጣኞች ከስልጠና በኋላ ስራ ለመፍጠር እንዳይቸገሩ ለማድረግ።

-አዲስ የምንከፍታቸው የስልጠና ክፍሎች ለመለየት

1.4 የጥናቱ አስፈላጊነት

ኮሌጁ በይበልጥ ማህበረሰቡን ተጠቃሚ ለማድረግ ገበያው የሚፈልጋቸው የስልጠና ክፍሎች ለመክፈትና በስልጠና ሂደት እያጋጠሙን ያሉ ክፍተቶች ለመሙላት ይሆናል። የዚህ ጥናት አስፈላጊነት በሚሰጡ የስልጠና መስኮች በተጨማሪ የአካባቢ የስራ ፍላጎት ክፍተት ለይቶ ለማወቅ እና በቀጣይ 5 ዓመታት የአካባቢው ማህበረሰብ ስራ ገበያ ፍላጎት ለመለየት ነው።

1.5 የጥናቱ ወሰን

የዚህ ጥናት ወሰን ኮሌጁ ባለበት ወረዳ ላይ /እገ/ በሚገኙ የኢንዱስትሪ ሰራተኞች እና ጥቂት የማህበረሰብ አባላትን ያሳተፈ ነው።

1.6 የጥናቱ ውስንነቶች

ይህ ጥናት በአካባቢው ያሉ የኢንዱስትሪው ሰራተኞች እና ጥቂት የማህበረሰብ አባላት ብቻ ያሳተፈ ነው ይኸውም አብዛኛውን ህብረተሰብ መሰረት ያደረገው ካለው የበጀት እና ጊዜ እጥረት መሆኑ ታሳቢ ይደረግ።

1.7 የጥናቱ ዘዴ

ይህ ጥናት survey የተካሄደ ሲሆን ከኢንዱስትሪ ማህበረሰብ የናሙና አወሳሰድ ስለሆነ የዚህ ዘዴ purposive sampling ዘዴ የተሰበሰበ መረጃ ሲሆን ትንተናውን በተሰጠው የመረጃ ማሰባሰቢያ ዘዴዎችን ነው።

ክፍል ሁለት

መረጃና ትንታኔ

ተ.ቁ	የተወሰዱ ቦታዎች	የተወሰደው ናሙና	
		በቁጥር	በ%
1	መካከለኛ ኢንደስትሪዎች	4	20
2	ኢንተርፕራይዞች	6	30
3	ሴክተር መስሪያ ቤቶች	10	50

በካምፓሊዎች እና ለኢንተርፕራይዞች ቀርቦ የነበረ መጠይቅ

ተ.ቁ	የቀረበ መጠይቅ	አዎ		የሰንጠረዥ		1		2		3		4		5	
		ቁ	%	ቁ	%	ቁ	%	ቁ	%	ቁ	%	ቁ	%	ቁ	%
1	የቴክኒክና ሙያ ምሩቃን ሰራተኞች አሳቢዎች	20	100												
2	በየትኛው ሙያ ይበልጥ ሰራተኞች ተቀጥረዋል 1/ ICT 2/ Electronics 3/ Hotel 4/ በተፈጥሮ ሀብት እና እጭር ማይንስ 5/ A/C mgt					10	50	3	15	3	15	3	15	5	25
3	በቴክኒክና ሙያ ት/ት እና ስልጠና ተመራቂዎችን በኢንተርፕራይዘ/በኩባንያዎ ያልቀጠሩበት ምክንያት														
	1 ተቋማችን የሚፈልገው ክህሎት ስለሌላቸው														
	2 ልምድ ያላቸው ሰራተኞች ስላሉን														
	3. የቴክኒክና ሙያ ት/ት እና ስልጠና እና ሙሩቃን ስለማያስፈልጉ								3	15					
4. ሰራተኞችን በስራ ላይ ስለማያስለጥናቸው የቴክኒክና ሙያ ትምህርት እና ስልጠና ምሩቃን አያስፈልጉንም ::										3	15				

	5. የባለሀብቱ የማናጀሩ ሙያ በቂ ስለሆነ የሰለጠነ ባለሙያ ኢንፎርሜሽን														15	75
	6. ክፍት የስራ መደብ ስለሌለንና በሌሎችም															
4	በቀጣይ 12 ወራት ተጨማሪ ስራተኛ ለመቅጠር	12	60	8	40											
5	በጥያቄ ቁ 4 መልሱ አዎን ከሆነ በየትኛው ሙያ 1/ ICT 2/ Electronics 3/ Automotiv 4/ ሜታል እና 5/ ፈርኒቸር					1	5	10	50	5	25	3	15	1	5	
6	በአሁን ወቅት ለቴክኒክና ሙያ ተመራቂዎች ክፍት ስራ መደብ አሎታት ዎይ ሀ/አዎ ለ/አይደለም	16	80	4	20											
7	በጥያቄ ቁጥር 6 መልሱ አዎን ከሆነ በየትኛው ሙያ 1/ ICT 2 / Electronics 3/ Hotel 4/ Automoitve					10	50	8	40	3	15				5	50
8	መልሱ አይደለም ከሆነ ክፍት የስራ መደብም ለምን አልተሞላም - የለት ስራተኞች በቂ ስለሆኑ - ገበያ ስለሌለን															
9	ባለፉት 12 ወራት ለስራተኞች የስራ ላይ ስልጠና አዘጋጅታችሁ ነበር ወይ ሀ/አዎ ለ/አይደለም	12	60	8	40											
10	በጥያቄ ቁጥር 9 መልሱ አዎ ከሆነ የተሰጡት የሙያ/የስልጠና መስኮች ይዘርዘሩ - በጥራት ዙሪያ - በአመለካከት ዙሪያ - በምርታማነት ዙሪያ - በጊዜ አጠቃቀም - በደንበኛ አያያዝ															
11	በድርጅቶች የስራ ላይ ስልጠና የምትሰጡበት ምክንያት 1/ በቴክኒክና ሙያ ስለማይሰጥ 2/ በቴክኒክና ሙያ የሚሰጡ ስልጠናዎች መረጃ ስላልነበረ 3/ በቴክኒክና ሙያ ስልጠናዎች ድርጅታችን የሚፈልገውን ደረጃ ስለማያሟሉ 4/ አዳዲስ ቴክኖሎጂዎችን መጠቀም በመጀመራችን															
12	በጥያቄ ቁ 11 ስራ ላይ ስልጠና በማን(የት) ተሰጠ 1/ በድርጅቱ በራሱ 2/ በውጭ ሀገራት አሰልጣኝ 3/ በሀገር ውስጥ አሰልጣኝ 4/ በቴክኒክና ሙያ ተቋማት ጋር ግንኙነት መፍጠር								12	60	2	10	6	30		
13	በሚቀጥሉት 6 ወራት ለስራተኛዎ ስልጠና ለመስጠት ያስባሉ ሀ/አዎን ለ/አይደለም	14	70	6	30				12							

የቀረበ መጠየቅ ትንተና

1. የቴክኒክና ሙያ ምሩቃን ስራተኞች አላችሁ? ተብሎ ለተጠየቀው ጥያቄ በቁጥር 20 ሲሆን በፐርሰንት ደግሞ 100% ናቸው። ይህ ትንተና የሚያሳየው አብዛኛዎቹ ሴክተሮች ፣ ኢንተርፕራይዞችና ድርጅቶች የቴክኒክና ሙያ ምሩቃን እንዳላቸው ያሳያል።
2. በየትኛው ሙያ ይበልጥ የስራተኞች ቅጥር ተፈፅሟል በICT በቁ 10 በፐርሰንት 50% በElectric በቁ 3 በፐርሰንት 15% በHotel በቁ 3 በፐርሰንት 15% በተፈጥሮ ሀብት በቁ 3 በፐርሰንት 15% accenting And Mgt በቁ 5 በፐርሰንት 15% ቅጥር ተፈፀመ።
3. በቴክኒክና ሙያ ባለፉት አመት የሰለጠኑ ሰልጣኞች ቅጥር ለመቅጠር ያልተፈለገበት ምክንያት ተብሎ የተጠየቀው ጥያቄ አብዛኞቹ መልስ ሰጭዎች ክፍት የስራ መደብ ስለሌለንና ድርጅታችን በሌሎች ችግሮች ባለፈው አመት ቅጥር እንዳልፈፀመ ምላሽ የሰጡት በቁ 15 በፐርሰንት 75% ናቸው።
4. በጥያቄ ቁ 4 በቀጣይ 12 ወራት ተጨማሪ ስራተኞች ድርጅቱ ለመቅጠር አቅዷል ወይ? አዎን ያሉት በቁ 12 በፐርሰንት 60% አይደለም ያሉት በቁ 8 በፐርሰንት 40% ይህ ትንተና የሚያሳየው አብዛኛዎቹ ሴክተሮችና ድርጅቶች እንዳላቸው ያሳያል።
5. በተ.ቁ 4 መልሱ አዎን ከሆነ በየትኛው ሙያ ፈርኒቸር ያሉት በቁ 1 በፐርሰንት 5% በICT በቁ 10 በፐርሰንት 50% በElectric በቁ 5 በፐርሰንት 25% ሜታል በቁ 3 በፐርሰንት 15% Auto በቁ 1 በፐርሰንት 5%
6. ጥያቄ ቁጥር 6 በአሁን ወቅት ለቴክኒክና ሙያ ተመራቂዎች ክፍት የስራ መደብ አለ ወይ? -አዎ ያሉት በቁጥር 16 በፐርሰንት 80% አብዛኛዎቹ ሴክተሮችና ድርጅቶች ለቴ/ሙ ምሩቃን ክፍት የስራ መደብ እንዳላቸው ትንተናው ያሳያል። -አይደለም ያሉት በቁ 4 በፐርሰንት 20%
7. ጥያቄ ቁጥር 6 መልሱ አዎ ከሆነ በየትኛው ሙያ
 1. በICT በቁጥር 10 በፐርሰንት 50%
 2. በኤሌክትሪክ በቁጥር 8 በፐርሰንት 40%
 3. በሆቴል በቁጥር 3 በፐርሰንት 15%
 4. በሌላ በቁጥር 5 በፐርሰንት 25%
8. መልሱ አይደለም ከሆነ ክፍት የስራ መደቦች ለምን አልተሞሉም ተብሎ ለተጠየቀው የተሰጡት ምላሾች
 1. ያሉን ስራተኞች በቁ ስለሆኑ
 2. ገበያ ስለሌለን
 3. የበጀት እጥረት

9. ባለፉት 12 ወርት ለሰራተኞች የስራ ላይ ስልጠና አዘጋጅታችሁ ነበር ዎይ?

-አዎን ያሉ በቁጥር 12 ሲሆን በፐርሰንት 60%

-አይደለም ያሉት በቁጥር 8 ሲሆን በፐርሰንት 40%

ይህ ትንተና የሚያሳየው አብዛኛዎቹ ድርጅቶችና ሴክተር መ/ቤቶች የስራ ላይ ስልጠና እንደሚሰጡትንተናው ያመለክታል

10. ጥያቄ ቁጥር 10 በድርጅታችሁ የስራ ላይ ስልጠና የምትሰጡበት ምክንያት ተብሎ የተጠየቀው ጥያቄ አብዛኛዎቹ ድርጅቶችና ሴክተር መ/ቤቶች የስራ ላይ ስልጠና የሚሰጡት አዲስ ቴክኖሎጂ ለመጠቀም ነው። ብለው የመለሱት በቁጥር 16 ሲሆን በፐርሰንት 80% ነው።

11. ጥያቄ ቁጥር 11 በጥያቄ ተ/ቁጥር 10 የስራ ላይ ስልጠና በማን የት ተሰራ የሚለው

-በድርጅቱ በራሱ ብለው መልስ የሰጡት በቁ 12 ሲሆን በፐርሰንት 60% ነው

-በሀገር ውስጥ አሰልጣኝ ብለው መልስ የሰጡት በቁ 2 ሲሆን በፐርሰንት 10% ነው

-በቴክኒክና ሙያ ግቢ ግንኙነት በመፍጠር ብለው መልስ የሰጡት በቁ 6 በፐርሰንት 30% ነው

አብዛኛዎቹ ድርጅቶችና ሴክተሮች የስራ ላይ ስልጠና በራሳቸው ሙያተኛ የስራ ላይ ስልጠና እንደሚያሰለጥኑ ሲያመለክት ከቴክኒክና ሙያ ተቋማት ጋር ግንኙነት በመፍጠር የሚሰጡት ስልጠናዎች እናሳ መሆናቸውን ታኔው ያመለክታል።

በሚቀጥሉት 6 ወራት ለሰራተኞቻችሁ የአጫጭር ጊዜ ስልጠና ለማሰልጠን ያስባሉ?

-አዎ ያሉት በቁ 14 ሲሆን በፐርሰንት 70% ነው

-አይደለም ያሉት በቁጥር 6 በፐርሰንት 30% ነው

-ይህ ትንተና የሚያሳየው አብዛኛዎቹ ድርጅቶችና ሴክተር መ/ቤቶች የስራ ላይ ስልጠና ለመስጠት እንዳሰቡ ያስረዳል

12. በጥያቄ ቁጥር 12 መልሶ አዎን ከሆነ የተሰጡት የሙያ የስልጠና መስኮች ይዘርዘሩ ተብሎ ለተጠየቀው ምላሾች መልሶ

-በአመለካከት ዙሪያ

-በምርታማነት ዙሪያ

-በጊዜ አጠቃቀም

-በደንበኛ አያያዝ ዙሪያ

-በምርት ጥራት ዙሪያ

13. ጥያቄ ቁጥር 13 በጥያቄ ቁጥር 12 መልሶ አዎ ከሆነ የስልጠናው አይነት

የስራ ላይ ስልጠና ያሉት በቁጥር 14 ሲሆን በጥርሰንት 70% ነው

በአጫጭርጊዜ ስልጠና ያሉት በቁጥር 6 ሲሆን በጥርሰንት 30% ነው

14. ጥያቄ ቁ 14 ስልጠናው የትና በማን መስጠት አስበዋል

-በደርጅቱ በራሱ ብለው መልስ የሰጡት በቁ16 በጥርሰንት 80% ነው

-በቴክኒክና ሙያ ብለው መልስ የሰጡት በቁ 4 ሲሆን በጥርሰንት 20% ነው

15. ጥያቄ ቁ 15 የአጫጭር ጊዜ ስልጠና ለመስጠት እቅድ ካለዎት በየትናው ሙያ ይዘርዘሩ

-መሰረታዊ የኮምፒውተር እውቀት

-ኮምፒውተር ጥገና ላይ

-መረጃ አያያዝ ላይ

-ቧንቧ ጥገና ላይ

-የውሃ መስመር ዝርጋታ

-ካይዝን

-የሂሳብ መዝገብ አያያዝ

16. በኮሌጃችን አሁን ከምንሰጣቸው ሙያዎች በተጨማሪ ማህበረሰቡን የሚጠቅም ሌሎች የስልጠና

መስኮች በመደበኛ ስልጠና ቢካተቱ የምትሏቸው ብትገልጹልን

-የተፈጥሮ ሀብት አያያዝ ላይ

-የእጭዎት ሳይንስ ላይ

-በሂሳብ መዝገብ አያያዝ ላይ

ልብስ ስፊት ላይ

-የሰው ሀብት አመራር ላይ

- በሴክሬት ሳይንስ/Office Mgt

ክፍል ሶስት

በጥናቱ የተገኙ ግኝቶች

- አብዛኛዎቹ ድርጅቶችና ሴ/መስሪያ ቤቶች የስራ ላይ ስልጠና ከቴክኒክ ሙያ ጋር ግንኙነት ሳይፈጥሩ ስልጠና እንደሚሰጡ ጥናቱ ያሳያል
- የአጫጭር ጊዜ ስልጠና በተመሳሳይ ያለ ቴክኒክና ሙያ ግንኙነት እንደሚሰጡ ጥናቱ ያሳያል አሁን ከምንሰጣቸው ሙያዎች በተጨማሪ ማህበረሰቡ የሚጠቅሙ የመደበኛ ስልጠና እንዲካተቱ በጥናቱ የተገኙት ሙያዎች
 - የተፈጥሮ ሀብት አያያዝ ላይ
 - የእጥፍ ሳይንስ ላይ
 - በሂሳብ መዝገብ አያያዝ ላይ
 - ልብስ ስፊት ላይ
 - የሰው ሀብት አመራር ላይ
 - በሴክሬት ሳይንስ/Office mgt
- ✚ በደረጃ 4 ማካትሮኒክስ ስልጣኖች የሙያ ስነ-ምግባራቸው እንዲስተካከል የኮሌጁ ማህበረሰብ አጠናክሮ ቢሰራ
- ✚ የሆቴል የደረጃ 2 ስልጣኖች Spoken language /የንግግር ክህሎት/ እንዲያዳብሩ የመደበኛ ስልጠና በየአለቱ ቢሰራ
- ✚ የአጫጭር ጊዜ ስልጠና በተለዩት ሙያዎች ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት በመቀናጀት ሥልጠናዎቹ እንዲሰጥ ቢደረግ
 - ✓ መሰረታዊ የኮምፒውተር እውቀት
 - ✓ ኮምፒውተር ጥገና ላይ
 - ✓ መረጃ አያያዝ ላይ
 - ✓ ቧንቧ ጥገና ላይ
 - ✓ የውሃ መስመር ዝርጋታ
 - ✓ ካይዝን
 - ✓ የሂሳብ መዝገብ አያያዝ

ክፍል 4

የመፍትሄ ሀሳብ

17. ለቀጣይ አብዛኞቻቸው ድርጅቶችና ሴክተር መስሪያ ቤቶች የስራ ላይ ስልጠና ከቴክኒክና መያጋር ግንኙነት ፈጥረው ስልጠና እንዲሰጥ ቢያደርጉ የአጫጭር ጊዜስልጠና በተመሳሳይ ቢያደርጉ

18. አሁን ከምንሰጣቸው ስልጠናዎች በተጨማሪ ለቀጣይ ኮሌጃ ምቹ ሁኔታዎች ፈጥሮ ከዚህ በታች የተጠቀሱ መያዎች በአዲስ መልክ ቢከፍቱ

- የተፈጥሮ ሀብት አያያዝ ላይ
- የእጥፍ ሳይንስ ላይ
- በሂሳብ መዝገብ አያያዝ ላይ
- ልብስ ስፊት ላይ
- የሰው ሀብት አመራር ላይ
- በሴክሬት ሳይንስ/Office mgt

✚ በደረጃ 4 ሜካትሮኒክስ ስልጣኖች የመያ ስነ-ምግባራቸው እንዲስተካከል የኮሌጃማህበረሰብ አጠናክሮ ቢሰራ

✚ የሆቴል የደረጃ 2 ስልጣኖች Spoken language /የንግግር ክህሎት/ እንዲያዳብሩ የመደበኛ ስልጠና በየአለቱ ቢሰራ

✚ የአጫጭር ጊዜ ስልጠና በተለዩት መያዎች ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት በመቀናጀት ስልጠናዎቹ እንዲሰጥ ቢደረግ

ክፍል-5

ማጠቃለያ/መደምደሚያ/

✓ በዚህ የስራ ገበያ ፍላጎት ጥናት መሰረት በማድረግ በአዲስ መልክ በቀጣይ ኮሌጅ ሊከፍታቸው የሚገቡ ሙያዎች፡-

- የተፈጥሮ ሀብት አያያዝ ላይ
- የእጅዋት ሳይንስ ላይ
- በሂሳብ መዝገብ አያያዝ ላይ
- ልብስ ስፊት ላይ
- የሰው ሀብት አመራር ላይ
- በሴክራት ሳይንስ/Office mgt ሲሆን መደበኛ ስልጠና ይሰጥባቸው ዘንድ ፍላጎት የቀረበባቸው ሲሆን በዚህ ረገድ የኮሌጁ ማህበረሰብ ተግባር እንዲሰራ ጥናቱ ያመለክታል።